

In 't Duin

ABRAHAM HANS

Willem, Lena, Anna en Paul waren in de huiskamer aan 't werk.

Ze schreven of lazen, want 't had den ganschen dag geregend, en 't was in den hof veel te vuil om er te spelen.

Toch was het zomer en meestal schoon weer.

— De hoveniers en de boeren zullen heel blij zijn met dezen regen, had moeder gezegd. De groenten en de planten op 't veld hebben dorst en moeten drinken.

Willem was de oudste van het viertal, hij had een week geleden zijn tienden verjaardag gevierd.

Paul was een jaar jonger en Lena ook, zoodat die twee even oud en dus tweelingen waren. En dan volgde zusje Anna, die nog zeven jaar moest worden.

Mijnheer en Mevrouw Lampens hadden dus twee jongens en twee meisjes... van elk de helft, zooals ze wel eens zeiden.

En die vier kinderen waren zoo levenslustig, dat men wel eens meenen zou, dat er vier maal vier gastjes in huis speelden.

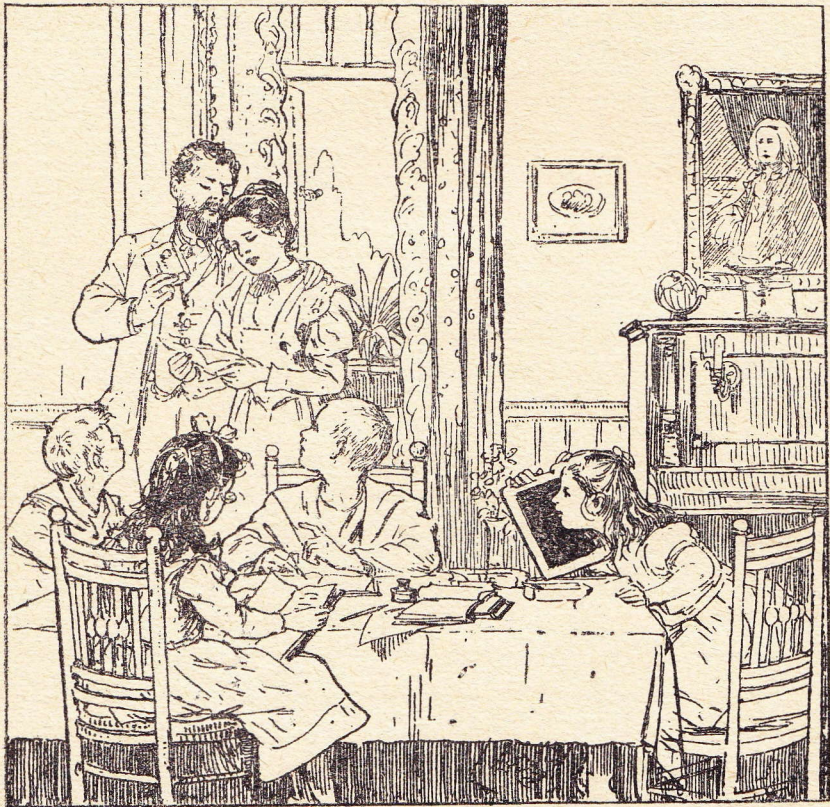
Nu zaten ze echter stil te leeren. Willem had al vier bladzijden vol geschreven en Lena een half boek uitgelezen. Anna maakte sommen op haar lei, want met de pen mocht ze thuis nog niet schrijven. En Paul zat een kasteel te teekenen, dat hij dan ook nog schilderen moest.

Moeder kwam eens kijken, hoe de kinderen het stelden.

— Plezierig aan 't werk? vroeg ze. Morgen zal het weer wel beter zijn, de lucht klaart al op. Kijk, daar komt de postbode. Zijn laarzen zijn beslijkt tot aan zijn knieën; 't is goed, dat hij er groote aan heeft. Ja, de bode moet er altijd door, schoon of slecht weer.

Eenige oogenblikken later trad vader in de kamer. Hij hield een brief in de hand.

— Van oom David en tante Marie, zei hij. Maar 't is eigenlijk een brief voor de kinderen. Lees gij eerst eens, moeder.

Het viertal keek nieuwsgierig op. Een brief van oom David en tante Marie! Een brief voor hen! Wat mocht dat wel zijn!

— Zoo, zoo, zei moeder. Dat is een bovenste, beste brief. Zal ik hem eens voorlezen, vader?

— Ja moeder.

Mevrouw Lampens las dan:

Lieve broeder en zuster,

Nog veertien dagen, dan is het voor uw kinderen vakantie, nietwaar? En wij zouden onze neefjes en nichtjes wel eens

bij ons willen hebben. Mag dat van vader en moeder? In den zomer is het hier plezierig! Wel duizend groote menschen en kinderen komen dan naar ons dorpje. En die vreemde menschen wonen dan in villa's en hotels. Maar onze neefjes en nichtjes logeeren bij oom en tante en zullen er zoo goed zijn als thuis.

We hooren zeker wel spoedig een antwoord, hé?

Oom David en tante Marie.

Zeedorp, 15 Juli 1912.

De kinderen keken elkander aan.

Dat nieuws verraste hen.

— Ge zegt niets? sprak vader lachend.

— Hebt ge geen lust om oom en tante's uitnoodiging aan te nemen? vroeg moeder.

Geen lust? Het viertal kon nog niet antwoorden met den mond... zeker van blijdschap... en deed het daarom maar met een levendig handgeklap.

— Mogen we gaan, vader en moeder? riep Willem dan.

— Zeker, hernam Mijnheer Lampens. Moeder, gij vindt het toch ook goed, nietwaar?

— O, ja... en ik ben oom en tante zeer dankbaar, dat ze mijn wildzangen een poosje in hun huis willen nemen. 't Is plezierig te Zeedorp en 't is er gezond ook. En ik weet zeker, dat mijn kinderen wel zullen zorgen, dat oom en tante nooit spijt zullen hebben over hun vriendelijkheid.

De lust tot werken was weg. De kinderen begonnen dadelijk over Zeedorp te babbelen. Ze waren er wel nooit geweest, maar wisten toch, dat er hooge hoopen zand, duinen, waren en dat er voor die duinen een breed strand van fijn zand lag. En dan de zee... een water zóó groot en wijd, dat ge er niet over kunt kijken. Ze hadden bij een anderen oom wel eens mogen varen op de beek... maar de zee dat was iets anders. En van voren was de zee niet diep: de kinderen konden in 't water loopen en baden... Ja, dat alles had vader dikwijls verteld, maar nu zouden ze naar de zee gaan en in 't water

plassen en in 't duin spelen. Als het nu maar goed weer werd... beter dan vandaag. Maar één regendag is geen natte zomer. Anna vond, dat het nog vreeselijk lang duurde, eer de vacantie kwam. Nog veertien keeren slapen! 't Was geen kleinigheid.

Maar moeder zei, dat ze die veertien dagen heel goed kon gebruiken voor 't nazien en 't inpakken der kleeren. Vier reizigers... ja, Mevrouw Lampens zou de handen vol hebben!

Willem schreef een lief briefje om oom en tante te melden, hoe welkom de uitnodiging was, en om hen hartelijk te bedanken; en alle vier schreven onder den brief hun naam, want ze waren het allen eens.

De lang verwachte dag was gekomen. Op den eersten Dinsdag van de vakantie gingen de kinderen op reis. Vader en moeder brachten hen weg.

De sneltrein vloog langs dorpen en steden, door de velden. De reizigers keken door het venstertje en nu letten ze op alles.

— Kijk daar spelen kinderen, die hebben ook vakantie!

riep Lena. Zouden ze het niet jammer vinden, dat ze niet naar de zee mogen! Maar moeder antwoordde, dat die kinderen niet aan de zee dachten, maar alleen aan hun koord en hoepel en bal.

In drie uur bracht de trein onze vrienden naar 't eind van het land, bij de zee. 't Eerst zag men de heuvelen van zand.

— Daar liggen nu de duinen, zei mijnheer Lampens.

Vier paar oogen keken verlangend door de raampjes van den wagen.

— En achter die duinen is de zee, vertelde moeder. Weldra maakte de trein een grooten boog en reed vervolgens langs de duinen.

En eensklaps zagen de kinderen, tusschen de heuvels door, de zee! O! wat juichten ze! Vader moest ze wat bedaren.

— Ginder vaart een boot! riep Willem.

— Ik zie er twee! zei Paul. En nog kleine scheepjes ook! 't Duurde niet lang, of de trein hield stil, en de man, die de kaartjes geknipt had, riep nu dat al de reizigers moesten uitstappen.

— Natuurlijk, zei vader, want de trein kan niet verder meer.

Een man haalde de groote koffers en beloofde ze dadelijk te bezorgen.

En bij het hek stonden oom en tante. Ze lachten van genoegen. Nu, men moest zelf pret hebben, als men die vier stralende gezichtjes zag. Het gezelschap wandelde nu heen. Oom en tante woonden in de duinen. Hun huis stond op een hoogen heuvel en door de voorramen zag men de wijde zee. Op het huis stond in groote letters geschilderd: « In 't Duin ». Ja onze kennisjes logeerden nu waarlijk « In 't Duin ».

De kinderen waren haast niet van de vensters weg te krijgen.

— Eerst wasschen en verkleeden, zei moeder.

— En dan eten! voegde tante er bij. De namiddag is nog lang.

Wel, wel wat een beweging in huis!

— Als ge dat maar uithoudt, zei Mijnheer Lampens tot zijn broeder.

— Ik houd veel van kinderen, al heb ik er zelf geen, en uw lievelingen zijn hier hartelijk welkom, antwoordde oom David, die ook Mijnheer Lampens genoemd werd.

*

* * *

Na het eten mochten de kinderen naar het strand. Tante Marie had voor gerief gezorgd.

Gerief? Ja, aan zee moet ge gerief hebben, hoor! Ons viertal kreeg schoppen, netjes, emmertjes, blikken vormen... en ook een badpakje.

— Ik zal nu en dan eens met de neefjes en nichtjes in zee gaan, verzekerde oom. Badgasten moeten dat doen, anders zijn het immers geen badgasten.

Oom, tante, vader en moeder stapten van het duin... maar de jongens en meisjes rolden er af... Zoo waren ze gauwer beneden en 't zand was immers zacht. Op het strand stonden tentjes en rieten stoelen. Verder zagen de kinderen lieve wagentjes, net huisjes op houten wielen.

In die wagentjes ontkleedden de badgasten zich, de badman spande een paard voor het huisje en zoo rolde dit naar 't water. De bader behoeft dan maar uit te stappen... en te zwemmen. En als hij klaar is, brengt 't paard 't wagentje weer op 't strand.

Sommige baders zijn onvoorzichtig en gaan wel eens te ver, daar waar de zee heel diep is. En de golven kunnen iemand meesleepen ook. Om ongelukken te vermijden, zijn er op 't strand redders; dat zijn mannen, die kunnen zwemmen als een visch; om het lijf dragen ze een gordel van kurk, waarop ze drijven kunnen. Er zijn ook redders, die in een bootje rondvaren.

Nu waren er geen baders in zee, en daarom lag de boot aan den kant, goed bevestigd aan een zwaar ijzeren anker.

Wat ik nu u vertel, hoorden Willem, Paul, Lena en Anna van oom. Maar vader, moeder, oom en tante gingen bij elkander in een badstoel zitten, want ze hadden veel te bepraten.

En de kinderen speelden schoenen en kousen uit en stapten in 't water. Brr... eerst was het nog koud, doch dat duurde maar even.

— Willen we een kasteel maken? vroeg Paul.

— We hebben geen steenen, zei Lena.

— We hebben ook geen steenen noodig! riep Willem. We maken een kasteel van zand. En ze gingen aan 't werk. Eerst de muren... niet juist rond, maar met hoeken en kanten, zooals het slot op de plaat in de school. Anna was 't al gauw

moe. Zij had geen verstand van kasteelen. Ze plaste door 't water en Willem kreeg een straal nat in zijn gezicht. Toen liep Anna naar dat groot anker, waaraan de boot vast lag. Ze wilde 't opheffen, maar kon natuurlijk niet. Op 't schuitje zat een jongen. Anna maakte er een praatje mee en vroeg:

— Zijt gij ook bij uw oom en tante?

— Neen, antwoordde de knaap, 't meisje vreemd aankijkend.

— Bij wie dan?

— Wel, bij vader en moeder thuis.

— Woont uw vader hier?

— Ja, en ginder ligt vaders schip.

— Is dat schip van uw vader?

— Ja en 't ander is van mijn oom.

— Woont gij dan altijd hier?

— Ja.

— En moogt ge wel eens varen in dat schip?

— Neen, vader gaat er mee uit visschen.

— Waar?

— Op de zee natuurlijk, zei de jongen lachend.

— En vangt hij veel visch?

— O, manden voll!

— En eet ge die op?

— Wel neen, die verkoopt vader.

— Aan wie?

— Wel aan den koopman; die komt met zijn kar uit de stad.

Dat moest Anna aan de anderen vertellen. En Willem wilde nu ook wat met den visschersknaap babbelen.

— Speelt ge met ons mee? vroeg hij dan.

— Ja.

— Wij bouwen een kasteel.

— Ja, 't is een schoon, maar ge hebt nog wat vergeten.

— Wat dan?

— Wel, de andere kinderen maken rond het kasteel een gracht met water.

— Dat is waar ook! Wacht, die gracht is gauw gegraven! Paul en Lena, haalt water in uw emmertje!

— Ik zal een vlaggetje maken, zei de visschersjongen, die Frans heette. Dat zullen we op 't kasteel zetten.

— Ja, dat is goed.

Een kwartier later was het slot klaar. En 't was schoon!

— 't Water komt zoo dichtbij! riep Willem. Veel dichter dan daar straks.

— Het komt ook op, zei Frans.

— Wat is dat?

— Wel 't is hoog water, vanmiddag was het laag water.

Daar begrepen onze stadskindertjes niets van. Maar oom maakte hun later duidelijk, dat de zee in vier en twintig uren twee maal rijst en twee maal daalt; als het water een groot deel van het strand bedekt, is het vloed; als het strand weer droog ligt, is het eb.

Nu werd het vloed! En wat deed het water? Het sloeg het prachtig kasteel omver!

Maar nu leerde Frans aan zijn nieuwe vriendjes iets anders.

— Laten we nu hier een berg maken, 't water komt nog zoo ver niet. En dan gaan we er boven op staan. En dan komt het water bij ons... maar wij staan droog, tot heel de berg invalt.

Ze gingen aan 't werk en maakten een berg van wel een halven meter hoog. En dan op den top. De kinderen hielden elkaar vast. Het water spoelde rond den zandhoop en sloeg er telkens een stukje af. De berg leek wel een eilandje in zee! Maar opeens zakte hij in elkaar en de kinderen stonden bijna tot aan de knieën in 't nat. Dat was waarlijk plezierig!

Dan klommen ze allen in 't bootje, dat nu op 't water dobberde. Maar 't kon niet wegdrijven. Ge begrijpt wel, waarom niet! Frans wilde nu zijn kunsten toonen. Hij had immers verstand van bootjes. Hij sprong uit 't scheepje, kroop er dan weer in, nu al voren, dan al achteren en soms hing hij met zijn hoofd in 't water. Maar op eens, hoorden de anderen een grooten plons! En Fransje, 't baasje, lag hals over kop in zee. Natuurlijk stond hij weer gauw op zijn beenen, maar 't water droop uit zijn mouwen en broekspijpen.

Anna begon te schreeuwen, maar Willem lachte. 't Was toch geen ongeluk! Frans echter lachte niet. Hij liep op een drafje weg. 't Werd nu tijd om naar huis te gaan. Oom kwam de kinderen halen. Al het gerief werd bijeengezocht.

— Mijn schop! riep Anna.

— Ginds drijft ze... gelukkig dat ze van hout is, zei oom. Toe, Willem, haal ze... stroop uw broek maar ver op!

Ja, de zee was al met Anna's schop weg, maar Willem kon ze toch nog opvisschen. En nu naar huis! 't Was wel geweest voor vandaag. Maar toen 't donker was, mochten de kinderen nog even naar buiten.

— Kijk eens! zei oom.

— Welk een groot licht! riep Willem.

— Dat schijnt uit den toren, die op de duinen staat, vertelde oom David. We hebben hier een vuurtoren. De zeelieden zien dat licht en dan weten ze, dat ze dicht bij Zeedorp zijn. Ook zegt dat licht: « Menschen, past op, komt niet te dicht

bij den kant, want uw schip zou vastraken op het zand ».

De kinderen hoorden ook, dat er 's nachts twee mannen op dien toren waren, om de wacht te houden. 't Licht mag niet uitgaan. En als er een ongeluk gebeurt, als er een schip zinkt, moeten die mannen andere menschen roepen. Die anderen kunnen dan met een boot naar 't verongelukte schip varen, om de menschen te redden.

— 't Is hier niet altijd mooi weer, zei oom. O, 't kan vreeselijk waaien en dan slaat het water van de zee over de duinen. Dan kunt ge buiten soms niet recht blijven staan. Helaas! dan gebeuren er op de zee veel ongelukken!

De kinderen hoorden hun oom gaarne vertellen. En zoo was het voor hen te Zeedorp niet alleen gezond en plezierig, maar ook leerzaam.

Willem en Paul sliepen aan den voorkant. 't Licht van den vuurtoren scheen tot op hun kamer. Maar lang keken de jongens er niet naar, want hun oogen vielen toe. O! de knapen waren zoo moe.

's Ochtends waren ze al vroeg op het strand. Ze zagen hun nieuw vriendje Frans ook weer.

— Zijn uw kleeren al droog? vroeg Willem.

— Neen! Ze hangen op een koord. Moeder was kwaad.

— Hebt ge klappen gehad?

— Neen, maar toch een standje. Kijk, daar vaart vader!

— Dat scheepje?

— Ja.

— Waar vaart hij heen?

— Ver in zee, om te visschen. Vanavond komt hij terug.

— Is zijn schip nog nooit gezonken?

— Ja, dit is het tweede.

— O, vertel dat eens!

En de jongen verhaalde, dat zijn vaders schuit in een vreeselijken storm lek geslagen was.

— Lek? vroeg Paul.

— Ja, er was een gat in, en 't water kwam er door. De schuit zonk. Vader en zijn twee knechten sprongen in zee en zwommen rond. Mijn oom was dicht bij hen met zijn schuit

en haalde ze uit 't water. O, als 't hard waait, is moeder zeer bang!

Frans vertelde nog wat, maar dan gingen de kinderen weer aan 't spelen. Ze maakten putten en watergangen, kas-teelen en bergen.

Ze zochten emmertjes vol schelpen, witte en blauwe, bruine en gespikkelde.

Om elf uur kwam oom.

— We gaan eens baden, 't is heel warm, zei hij tot de jongens.

Oom en de neefjes gingen in een karretje. Een paard trok dit in zee. En toen! Oom stapte met een knaap aan elke hand 't water in. Dat beviel Willem en Paul maar half... in 't eerst, hoor!... want toen ze eens flink ondergedompeld waren en 't water uit de oogen gewreven hadden, kregen ze er pret in! Ze dansten en sprongen, sloegen elkaar 't water in 't gezicht en door oom gesteund, dreven ze op hun buik. En of ze fier waren, toen ze alles aan vader en moeder vertelden. 's Namiddags ging tante met de meisjes in zee. « 't Was zoo gezond », zei ze. Na dat baden trokken onze jonge badgasten in de duinen. Hier vermaakten ze zich ook goed. En Frans was hun trouwe kameraad.

Den volgenden dag keerden Mijnheer en Mevrouw Lampens naar huis terug. Ze vroegen aan hun kinderen of ze niet mee gingen.

Neen, liever nog wat aan zee!

Vier weken logeerden ze « In 't Duin ». Vier plezierige weken! Elken dag op het strand en in de duinen! En dikwijls in zee. Ze zouden bepaald nog leeren zwemmen.

Ze maakten ook kennis met de ouders van Frans en op zekeren middag nam de visscher de jongens een eindje mee de zee in.

Willem hield zich goed, maar Paul kreeg het te kwaad. Hij werd zoo bleek als een doek, net als een kind dat te lang getouterd heeft! En onze schippers touterden hier ook. Het scheepje schommelde immers. Paul was zoo ziek als een kat... Zeeziek! O! wat trok hij een benauwd gezicht. « Ik ga dood » zei hij. Maar de visscher stuurde zijn vaartuig naar wal terug.

En o wonder, toen hij aan land kwam, was de kranke genezen. Doch hij zou nooit meer uit varen gaan. Neen, dan luisterde hij liever naar de verhalen van den visscher!

En oom David klom met de kinderen ook eens op den vuurtoren. En toen zagen ze de prachtige lantaarn, die 's avonds zoo helder brandt. Er stonden groote spiegels rond, lenzen noemde de waker ze. Van dien vuurtoren zagen ze ver over zee en over land.

Een anderen dag mochten ze uit rijden gaan, niet in een koets, ook niet te paard, maar op een ezel! En zoo maakten oom en tante hun neefjes en nichtjes de vakantie zeer aangenaam. De dagen vlogen om. En eindelijk kwam het uur van vertrek! Vader kwam zijn kinderen halen. Frans ging mee naar de statie en, toen de trein vertrok, riep hij nog:

— 't Volgend jaar terug komen, hoor!

Nu, aan hen zou 't niet liggen!

't Was Herfst geworden en onze kennisjes gingen al weer trouw naar school. Ze spraken nog dikwijls over Zeedorp, maar vader zei, dat het nu niet aangenaam aan 't strand zou zijn als 't zoo regende en woei.

Zekeren nacht stormde het vreeselijk. 's Morgens lag er op 't kerkhof een boom omver en een zerk was gebroken. Het poortje hing scheef aan den muur. Of het dus ook gewaaid had! En den volgenden dag las vader iets over Zeedorp in de gazet.

Vier visschersschuiten waren vergaan; gelukkig had men de menschen nog kunnen redden. De namen der visschers stonden bij dat bericht... en ook de naam van Frans' vader. Men vroeg hulp voor de ongelukkigen.

— Nu moet hij al zijn derde schuit koopen, zei Willem droevig. Wat zullen Frans en zijn vader en moeder triestig zijn!

En 's avonds vroeg de jongen, of hij zijn spaargeld naar Zeedorp mocht zenden. De andere kinderen wilden het ook

doen. Vader en moeder vonden het goed en legden bij de som van hun kinderen ook hun gift. Ja, de arme visschers moesten geholpen worden.

Oom David schreef een brief waarin hij uitvoerig alles vertelde.

Maar toen den volgenden zomer de kinderen terug naar Zeedorp gingen, had Frans' vader toch zijn derde schip en hij kon dus voor vrouw en kind weer het dagelijksch brood verdienen.

Neen, aan zee is het niet altijd plezierig en niet immer wordt er gelachen en gejuicht!

In 't Duin

door

MARIA VAN HOVE

MARIA VAN HOVE

GROOTMOEDER

en andere verhalen

L. Opdebeek - Uitgever - Antwerpen